

પાઠ 11

નોકરીની શાંદ

શિવનાથ: શું કરી રહ્યા હો કિરણભાઈ?

કિરણ: છાપું વાંચી રહ્યો છું.

શિવનાથ: શું સમાચાર છે?

કિરણ: હું તો નોકરી માટે જાહેર ખબર જોઈ રહ્યો છું.

શિવનાથ: કેમ? તમને નોકરી નથી મળી?

કિરણ: જી, ના. આટલી મૌંઘવારીમાં આ શહેરમાં નોકરી વગર શી રીતે જીવી શકીએ.

શિવનાથ: સાચું જણાવો તમે શું કામ કરી શકો?

કિરણ: તમે જે કહેશો તે હું કરીશા.

શિવનાથ: મારા ધ્યાનમાં એક નોકરી છે. મારા મિત્રએ મને વાત કરી હતી.

કિરણ: શું મને તે નોકરી મળી શકે છે?

શિવનાથ: તમે કોઈ પાસે દેવીદાસ એન્ડ કંપનીમાં જાઓ. ત્યાં મહેન્દ્રભાઈને મળા.

કિરણ: આપ મારી સાથે આવી શકશો?

શિવનાથ: ના, હું નહીં આવી શકું કરણ કે મારે બહાર જવાનું છે.

કિરણ: શું આપ એક ચિઠ્પી આપી શકશો?

નૌકરી કી તલાશ

શિવનાથ: ક્યા કર રહે હું કિરણભાઈ?

કિરન: અખબાર પઢ રહા હું।

શિવનાથ: ક્યા ખબર હૈ?

કિરન: મૈં તો નૌકરી કે લિએ વિજ્ઞાપન દેખ રહા હું।

શિવનાથ: ક્યો? આપકો નૌકરી નહીં મળી?

કિરન: જી નહીં। ઇતની સહુંગાઈ મેં ઇસ શહેર મેં નૌકરી કે બગેર કેસે જી સકતે હું?

શિવનાથ: અચ્છા બતાઇયે, આપ ક્યા કામ કર સકતે હું?

કિરન: આપ જો કહેંગે વૈસા મેં કરુંગા।

શિવનાથ: મેરે ધ્યાન મેં એક નૌકરી હૈ। મેરે મિત્ર ને મુજ્જે સે બાત કી થી।

કિરન: ક્યા મુજ્જે વહ નૌકરી મિલ સકતી હૈ?

શિવનાથ: આપ કોર્ટ કે પાસ દેવીદાસ એણ્ડ કંપની મેં જાઇએ। વહું મહેન્દ્રભાઈ સે મિલિએ।

કિરન: આપ મેરે સાથ આ સકેંગો?

શિવનાથ: નહીં, મૈં નહીં આ સકતા ક્યો કિ મુજ્જે બાહર જાના હૈ।

કિરન: ક્યા આપ એક ચિઠ્પી દે સકેંગો?

(શિવનાથ ચિઠ્પી લિખતા હૈ)

શિવનાથ: જરૂર આપી શકીશ. (શિવનાથ ચિઢી લખે છે) લો આ ચિઢી. (કિરણ ચિઢી લઈને દેવીદાસ એન્ડ કંપનીમાં જાપ છે)

કિરણ: હું અંદર આવી શકું સાહેબ?

મહેન્દ્ર: હા, બોલો ભાઈ શું કામ છે? (કિરણ ચિઢી આપે છે) તમે ટાઇપિંગ કરી શકો છો?

કિરણ: હા જુ સાહેબ. એક મિનિટના પાંસઠ શબ્દોની ઝડપે ટાઇપિંગ કરી શકું છું.

મહેન્દ્ર: અંગ્રેજુમાં પત્રવ્યવહાર કરી શકો છો?

કિરણ: હા જુ, અંગ્રેજુ, ગુજરાતી અને હિન્દી ત્રણે ભાષાઓમાં પત્રવ્યવહાર કરી શકું છું.

મહેન્દ્ર: તો હું તમને જરૂર નોકરી આપી શકીશ.

કિરણ: મહેરબાની સાહેબ, ઈશ્વર તમારું ભલું કરે.

મહેન્દ્ર: જુઓ, આ કામ હું કરું અને આ કામ ના કરું એવું વિચારવાનું જ નહીં અને કોઈની ટીકા-ટિપ્પણી પણ કરવી નહીં.

કિરણ: નહીં સાહેબ એવું ક્યારે પણ બનશે નહીં. 'ખાડો' ખોદે તે પડે'. આ વાત હું સારી રીતે જાણું છું.

મહેન્દ્ર: આમ તો મોટા શેઠ ઘણા દ્યાળું છે, પણ ક્યારેક-ક્યારેક તેમને ગુસ્સો પણ આવે છે. ત્યારે તે કંઈક બોલી દે છે. તમે મન પર લેતા નહીં.

શિવનાથ: જરૂર દે સકુંગા। (શિવનાથ ચિઢી લિખતા હૈ) લો યહ ચિઢી। (કિરણ ભાઈ ચિઢી લેકર દેવીદાસ એન્ડ કંપની મેં જાતે હૈને)

કિરણ: મૈ અંદર આ સકતા હું સાહેબ ?

મહેન્દ્ર: હું કહિએ ભાઈ, ક્યા કામ હૈ ? (કિરણ ચિઢી દેતા હૈ) આપ ટાઇપિંગ કર સકતે હોય?

કિરણ: જી હું સાહેબ। એક મિનિટ મેં પૈસઠ શબ્દોની ગતિ સે ટાઇપિંગ કર સકતા હું।

મહેન્દ્ર: અંગ્રેજી મેં પત્ર વ્યવહાર કર સકતે હોય?

કિરણ: જી હું। અંગ્રેજી, ગુજરાતી ઔર હિંદી તીનોં ભાષાઓં મેં પત્રવ્યવહાર કર સકતા હું।

મહેન્દ્ર: તો મૈં આપકો અવશ્ય નૌકરી દે સકુંગા।

કિરણ: મેહરબાની સાહેબ। ઈશ્વર આપકા ભલા કરે।

મહેન્દ્ર: દેખિએ, યહ કામ મૈં કરું યા યહ કામ મૈં નહીં કરું એસા નહીં સોચના ઔર કિસી કી ટીકા ટિપ્પણી ભી નહીં કરના।

કિરણ: નહીં સાહેબ। એસા કભી ભી નહીં હોગા। જો (દૂસરોં કે લિએ) ગળા ખાડે વહ (ઉસ મેં) ગિરે યહ બાત મૈં અચ્છી તરહ જાનતા હું।

મહેન્દ્ર: વૈસે તો સેઠ બડે દયાલુ હોયાં। લેકિન કભી-કભી ઉન્હેં ગુસ્સા ભી આતા હૈ। તબ વે કુછ બોલ દેતે હોયાં। તુમ દિલ પર મત લાના।

કિરણ: હા જી. હું ક્યારથી આવું સાહેબ?

મહેન્દ્ર: ઉતાવળ ના કરો. હું હમણાં આવ્યો.

કિરણ: ભલે સાહેબ.

મહેન્દ્ર: હવે પછી મને સાહેબ કહેતા નહીં. આપણે તો સહ કાર્યકરો જ છીએ.
(થોડીવાર પછી)

મહેન્દ્ર: મોટા શોઠ કાલે આવશે. તમે પણ કાલથી આવી શકો હો. બરાબર નવ વાગે આવી જાઓ.

કિરણ: સારું સાહેબ, નમસ્તે.

મહેન્દ્ર: ફરી સાહેબ.
(કિરણ શિવનાથને મળે છે)

કિરણ: નમસ્તે, શિવનાથભાઈ.

શિવનાથ: શું તમે દેવીદાસ એન્ કુંપનીમાં ગયા હતા?

કિરણ: હા જી. ભગવાન તમારું કલ્યાણ કરે. મને નોકરી મળી ગઈ.

શિવનાથ: બહુ સારું.

કિરણ: વાડ વગર વેલો ન ચડો. તમારી ભલામણથી જ મને નોકરી મળી છે.

શિવનાથ: ભલામણની વાત છોડો. શું તમે ખુશ છો?

કિરણ: હા, ખુશ છું.

શિવનાથ: શું તમે પેંડા લાવ્યા છો?

કિરણ: લાવ્યો છું સાહેબ. લો મોં મીઠું કરો, તમારો આ ઉપકાર હું ક્યારેય નહીં ભૂલી શકું. તમે અને તમારો પરિવાર સદા સુખી રહે.

કિરણ: જી હું, મૈં કબ સે આજ, સાહેબ।

મહેન્દ્ર: જલ્દી મત કરો। મૈં અભી આયા।

કિરણ: અચ્છા સાહેબ।

મહેન્દ્ર: અબ કે બાદ મુઝે સાહેબ મત પુકારના।
હમ તો સહકર્મી હી હુંને।
(થોડી દેર બાદ)

મહેન્દ્ર: બઢે સેઠ જી કલ આએંગે। આપ ભી કલ સે આ સકતે હુંને। ઠીક નૌ બજે આ જાના।

કિરણ: ઠીક હૈ સાહેબ। નમસ્તે।

મહેન્દ્ર: ફિર 'સાહેબ' ?

(કિરણ શિવનાથ સે મિલતા હૈ)

કિરણ: નમસ્તે, શિવનાથ ભાઈ।

શિવનાથ: ક્યા આપ દેવિદાસ એણ કંપની મૈં ગાએ થે ?

કિરણ: જી હુંને। ભગવાન આપકા ભલા કરે।
મુઝેં નૌકરી મિલ ગઈ।

શિવનાથ: બહુત અચ્છા।

કિરણ: બીના બાડ બેલ ચઢતી। આપકી સિફારશ સે હી મુઝે યહ નૌકરી મિલી હૈ।

શિવનાથ: સિફારિશ કી બાત છોડિએ। ક્યા આપ ખુશ હુંને ?

કિરણ: જરૂર।

શિવનાથ: ક્યા આપ પેડે લાએ હુંને ?

કિરણ: લાયા હુંને સાહેબ। લીજિએ, મુંહ મીઠા કીજિએ। આપકા યહ ઉપકાર મૈં કબી નહીં ભૂલ સકતા। આપ ઔર આપકા પરિવાર સદા સુખી રહે।

શબ્દાર્થ

ગુજરાતી શબ્દ	હિંદી અર્થ
નોકરી	નौકરી
ધ્યાન	ધ્યાન
કોર્ટ-કચહરી	કોર્ટ-કચહરી
ચિછ્છી	ચિછ્છી
મિનિટ	મિનટ
ટાઇપિંગ	ટાઇપિંગ
પત્રવ્યવહાર	પત્ર વ્યવહાર
સ્વતંત્ર	સ્વતંત્ર
ટીકા-ટિપ્પણી	ટીકા-ટિપ્પણી
ખડક	ગડ્ઢા
જાણવું	જાનના
ક્યારેક	કભી
બોલવું	બોલના
દ્યાળું	દયાલુ
ઉતાવળ	જલ્દી
સહકાર્યકર	સહકર્મી
થોડીવાર	થોડીદેર
મોટા શેઠ	બડા સેઠ
આવવું	આના
જાઓ	જાના
ભગવાન	ભગવાન
કલ્યાણ	કલ્યાણ
વાડ	બાડું, રોક
વેલ	બેલ
ભલામણ	સિફારિશ
પેડા	પેડે

વાડ વગર વેલો કેમ ચડે
(ગુજરાતી કહેવત)

"બના બાઢ કે બેલ ન ચઢના" ઇસ લોકોક્રિત કા અર્થ હોગા
બિના સહયોગ કે કામ ન હોના।

અભ્યાસ

I નીચે દિએ ગए વાક્ય દોહરાઇએ।

1.

- 1) આપ સાથે આવી શક્શો?
- 2) આપ ચિંઠી આપી શક્શો?
- 3) હું અંદર આવી શકું?
- 4) આપ ટાઈપિંગ કરી શકો છો?
- 5) એક મિનિટના પાંસઠ શબ્દોની ઝડપે ટાઈપ કરી શકું છું.
- 6) ત્રણે ભાષાઓમાં પત્રવ્યવહાર કરી શકું છું.

2.

- 1) ઈશ્વર તમારું ભલું કરે.
- 2) ભગવાન તમારું કલ્યાણ કરે.
- 3) પ્રભુ તમારું સારું કરે.
- 4) તમે અને તમારો પરિવાર સદા સુખી રહે.

3.

- 1) હવે પેંડા ખવડાવ, લાવ્યો સાહેબ.
- 2) ઉતાવળ ના કરો હું હમણાં આવ્યો.

II વાક્ય મેં રેખાંકિત સર્વનામ કે સ્થાન પર કોષ્ઠક મેં દિએ ગए સર્વનામોં કા પ્રયોગ કર નાએ વાક્ય બનાઇએ।

(અમે, તે, તેઓ)

હું તમને નોકરી આપી શકીશ.

III ઉદાહરણ કે અનુસાર દિએ ગए વાક્યોં કા પરિવર્તન કીજિએ।

ઉદાહરણ :- હું તમને નોકરી આપીશ.

હું તમને નોકરી આપી શકીશ.

- 1) હું પત્રવ્યવહાર કરીશ.
- 2) એક મિનિટના પાંસઠ શબ્દોની ઝડપે ટાઈપ કરીશ.
- 3) તમે ટાઈપ કરશો.
- 4) આપ ચિઠ્પી આપશો.
- 5) તમે શું કામ કરશો?

IV ઉદાહરણ કે અનુસાર કોષ્ટક મેં દિએ ગએ ક્રિયારૂપોં સે તીન-તીન વાક્ય બનાયે।

[(1) આપી શકવું (2) લખી શકવું (3) લાવી શકવું.]

ઉદાહરણ :-   1) હું ચિઠ્પી વાંચી શકું છું.
                        2) હું ચિઠ્પી વાંચી શક્યો.
                        3) હું ચિઠ્પી વાંચી શકીશ.

V ઉદાહરણ કે અનુસાર કોષ્ટક મેં દિએ ગએ શબ્દોં કે ઉપયુક્ત રૂપોં કા પ્રયોગ કર વાક્ય પૂરે કીજાએ।

ઉદાહરણ :-   હું તમને ચિઠ્પી _____. (આપવું, શકવું)
                        હું તમને ચિઠ્પી આપી શકીશ.

- 1) અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને હિન્દી ત્રણે ભાષામાં
       પત્રવ્યવહાર _____. (કરવું, શકવું)
- 2) તમે આ ચિઠ્પી લઈ _____ છો. (જવું, શકવું)
- 3) હું અંદર _____. (આવવું, શકવું)
- 4) તમે શું કામ _____ ? (કરવું, શકવું)

VI નીચે દિએ ગએ નકારાત્મક વાક્યોં કો સકારાત્મક બનાયે।

ઉદાહરણ :-   હું આવી શકું નહીં.
                        હું આવી શકું છું.

- 1) તે વિશે હું નથી જાણતો.
- 2) કદાચ એમને ત્યાં અનુકૂળતા નહીં આવી હોય.
- 3) આ કામ હું કરું કે ના કરું તે વિચારવું નહીં.
- 4) ભલામણ વિના નોકરી મળે નહીં.
- 5) એવું ક્યારે પણ બનશે નહીં.

VII બાયોં ઓર દિએ ગએ વાક્યાંશોં કે સાથ દાહિની ઓર દિએ ગએ વાક્યાંશોં કા મિલાન કીજિએ।

1) તમારો આ ઉપકાર હું	- વગર શી રીતે જવી શકીએ.
2) ત્રણેય ભાષાઓમાં પત્રવ્યવહાર	- આપી શકીશ.
3) આ શહેરમાં નોકરી	- કરી શકું છું.
4) આપ એક ચિંઠી	- ક્યારેય નહીં ભૂલી શકું.
5) હું તમને જરૂર નોકરી	- આપી શકશો?

VIII વાક્ય મેં રેખાંકિત શબ્દ કે સ્થાન પર નીચે દિએ ગએ શબ્દોં કા પ્રયોગ કર નએ વાક્ય બનાઇએ।

ભગવાન તમારું ભલું કરે.

સારું

કલ્યાણ

રક્ષણ

IX ઉદાહરણ કે અનુસાર વાક્યોં કા પરિવર્તન કીજિએ।

ઉદાહરણ :- ભગવાન તમારું ભલું કરે છે.

ભગવાન તમારું ભલું કરે.

- 1) ઈશ્વર તમને સુખી રાખે છે.
- 2) પ્રભુ તમારું સારું કરે છે.
- 3) ભગવાન તમારા પરિવારને સુખી રાખે છે.
- 4) પરમાત્મા તમારું કલ્યાણ કરે છે.

પઢાએ ઔર સમજાએ

ફરજિયાત શિક્ષણ યોજના

પહેલાંના સમયમાં માત્ર ઉચ્ચ જાતિનાં બાળકો ભણી શકતાં હતાં. હવે ફરજિયાત શિક્ષણની યોજના થયા પછી દરેક જાતિનાં બાળકો શિક્ષણ લઈ શકે છે. શિક્ષણ મફત મળી શકે છે. જેથી મા-બાપ પોતાનાં બાળકોને શાળામાં મોકલી શકે છે. નોકરીઓમાં પણ બધી જાતિઓના ઉમેદવારો માટે અનામત રાખેલ છે. જેથી પછાત જાતિના ઉમેદવારોને પણ નોકરી મળી શકે છે. જો સરકારે આવી યોજનાઓ ન કરી હોત તો તેવા ઉમેદવારોને નોકરી મળી શકત નહીં. સમાજ કલ્યાણ કચેરી તેમજ રોજગાર વિનિમય કચેરી કારા પણ નોકરીઓ માટે ખાલી પડતી જગતાઓ વિશે માહિતી મળી શકે છે. આ ઉપરાંત છાપાઓમાંની જાહેરખબરોથી પણ માહિતગાર થઈ શકાય છે.

શબ્દાર્થ

ગુજરાતી શબ્દ	હિંદી અર્થ
ઉચ્ચ	ऊँચી
જાતિ	જાતિ
ફરજિયાત શિક્ષણ પોજના	અનિવાર્ય શિક્ષા યોજના
દરેક	પ્રત્યેક
મફત	મુફ્ત, નિઃશુલ્ક
ઉમેદવાર	ઉમ્મીદવાર
અનામત	આરક્ષણ
રાખેલ છે	રખા હૈ
પણત જાતિ	પિછળી હુઈ જાતિયાઁ
સમાજ કલ્યાણ કચેરી	સમાજ-કલ્યાણ કાર્યાલય
રોજગાર વિનિમય કચેરી	રોજગાર વિનિમય કાર્યાલય
જગ્યા	જગહ
ઉપરાંત	અતિરિક્ત
માહિતગાર	વાકિફ, જાનકાર

અભ્યાસ

- | અનુચ્છેદ કે આધાર પર નિમ્ન પ્રશ્નોં કે ઉત્તર દીજિએ।
- 1) દરેક જાતિનાં બાળકો માટે શિક્ષણની કઈ યોજના છે?
  - 2) ફરજિયાત શિક્ષણની શી યોજના છે?
  - 3) દરેક જાતિના ઉમેદવારને નોકરી મળી શકે તે માટે સરકારે શી વ્યવસ્થા કરી છે.
  - 4) નોકરીની જગ્યાઓ માટેની માહિતી આપણને ક્યાંથી મળી શકે?
  - 5) છાપણાંઓ આપણને કંઈ રીતે ઉપયોગી થઈ પડે?

II અનુચ્છેદ કે આધાર પર સહી કથન ચુનિએ।

- 1) હવે માત્ર ઉચ્ચ જાતિનાં બાળકો ભણી શકે છે.
  - 2) હવે દ્રેક જાતિનાં બાળકો શિક્ષણ લઈ શકે છે.
- 1) દ્રેક જાતિના ઉમેદવારોને નોકરીમાં અનામત છે.
  - 2) માત્ર પણત જાતિના ઉમેદવાર માટે નોકરીમાં અનામત છે.

III હિંદી માં અનુવાદ કીજિએ।

આજે ગૌરવ ખૂબ જ ખુલ્લશ છે. તેણે સી.એ.ની અંતીમ પરીક્ષા પાસ કરી લીધી છે. હવે તેને સારી નોકરી મળી શકે છે અને પગાર પણ સારો મળી શકે છે. ગૌરવ નાનપણથી જ ભણવામાં હોશિયાર છે. ડૉક્ટર બનવાની ક્ષમતા પણ તેનામાં છે. પણ તેને ડૉમર્સ્ટમાં વધારે રસ છે. તેથી જ તે સી.એ.ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરી શક્યો. 'મન હોય તો માળવે જવાય' એવી કહેવત ગુજરાતીમાં છે, તેનો અર્થ આ પ્રમાણે થાય છે કે મનમાં તીવ્ર ઈચ્છા હોવી જોઈએ, પછી દુનિયાની મોટામાં મોટી સિદ્ધિ પણ મેળવી શકાય છે. જે વ્યક્તિને કંઈક પ્રાપ્ત કરવું હોય તેને મનથી કામ કરવું જોઈએ. આપણે પણ આપણું કામ લગનથી કરવું જોઈએ. ત્યારે આપણે ધ્યેય પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ.

શબ્દાર્થ

ગુજરાતી શબ્દ	હિંદી અર્થ
ભણવામાં	પઢાઈ મેં
ક્ષમતા	સામર્થ્ય
મનથી	દિલ સે, મન સે
'મન હોય તો માળવે જવાય' (ગુજરાતી કહેવત)	એક ગુજરાતી કહાવત, અર્થાત, ઇચ્છા હો તો કુછ ભી અસંભવ નહીં હૈ। હિંદી કહાવત 'જહાઁ ચાહ વહાઁ રાહ' કી તરહ।

IV ગુજરાતી માં અનુવાદ કીજિએ।

સમાજ કે વિકાસ કે લિએ શિક્ષા કા બહુત મહત્વ હૈ। જ્યોં-જ્યોં શિક્ષા કા વિકાસ હોગા ત્યોં-ત્યોં સમાજ કા ભી વિકાસ હોગા। ઇસી લિએ હમારે શાસન ને શિક્ષા કે લિએ વિશેષ ધ્યાન દિયા હૈ। સરકાર ને ગાંધી-ગાંધી મેં પારશાલાએં ખોલી હૈનું। અબ ગાંધી કે સભી બચ્ચે સહજતા સે શિક્ષા પ્રાપ્ત કર સકતો હૈનું।

पहले समय में बालिका शिक्षा पर ध्यान नहीं देते थे। अब ऐसा नहीं है। इस के लिए ज्योति बा फुले ने कहा था "मैं पूरे विश्वास से कह सकता हूँ - 'लड़की पढ़ेगी तो तभी सारा समाज आगे बढ़ेगा।'" उन्होंने हमें स्त्री शिक्षा का संदेश दिया। उन के इस संदेश से हमें एक नई दिशा मिलगई। कई और समाज सेवियों ने भी स्त्री शिक्षा के लिए प्रयत्न किए।

आज लड़कियाँ भी लड़कों की तरह पाठशालाओं में पढ़ सकती हैं।

बालिका शिक्षा के समान ही हमें दलित वर्गों के बच्चों के लिए भी प्रयत्न करना पड़ेगा। इस वर्ग में भी बहुत जागृति आई है। शासन भी इसके लिए बहुत प्रयत्न करते हैं। हमें गाँव के सभी लोगों के लिए और भी अधिक प्रयत्न करने पड़ेंगे। अब दलित वर्गों के बच्चे भी समान रूप से सभी विद्यालयों में पढ़ सकते हैं। उनकी इच्छा के अनुसार दलित वर्ग का विकास भी सबके समान हो रहा है। सारा समाज समान रूप से शिक्षित होना चाहिए। राष्ट्र के विकास के लिए सब एक साथ मिलकर योगदान करें। गाँधीजी यही चाहते थे सबका विकास हो। सबका कल्याण हो।

गाँधीजी ने दलित वर्गों के विकास के लिए बहुत प्रयत्न किए। उनकी इच्छा थी कि, दलित वर्ग का विकास भी सब के समान होना चाहिए। राष्ट्र के विकास के लिए यह अनिवार्य है।

V नौकरी प्राप्त करने के लिए कौन-कौन सी योग्यताएँ चाहिए ? इस विषय पर गुजराती में एक अनुच्छेद लिखिए।

टिप्पणियाँ

- | इस पाठ में निम्न प्रकार के वाक्यों का परिचय दिया गया है।
- 1.
  - 1) आटली મોંઘવારીમાં કેમ જવી ઇતनી મહેંગાઈ મેં કેસે શકીએ?
  - 2) હું ત્રણે ભાષાઓમાં પત્રવ્યવહાર તીન ભાષાઓમાં સ્વતંત્ર કરી શકું છું.
  - 3) આપ મારી સાથે આવી શકશો?
  - 4) અંગ્રેજીમાં પત્રવ્યવહાર કરી શકો છો? અંગ્રેજી મેં પત્રવ્યવહાર કર સકતे હો?
- 2.
  - 1) ભગવાન તમારું ભલું કરે. ભગવાન આપकા ભલા કરે।
  - 2) ઈશ્વર તમારું કલ્યાણ કરે. ઈશ્વર આપકા કલ્યાણ કરે।
  - 3) પ્રભુ તમારું સારું કરે. પ્રભુ આપકા અચ્છા કરે।

- 4) તમે અને તમારો પરિવાર સદા   આપ ઔર આપકા પરિવાર સદા
સુખી રહે.
3. 1) ઉતાવળ ના કરો, હું હમણાં આવ્યો. જલ્દી મન કરો, મૈં અભી આયા।
2) હવે પેંડા લાવો, લાવ્યો સાહેબ.   અબ પેઢા લાઓ। લાયા સાહબ।

(1) વિભાગ કે વાક્યો મેં સહાયક ક્રિયા 'શક' (સક) કે વિવિધ રૂપ દિખાએ ગए હું। હિંદી કી હી તરહ ગુજરાતી મેં ભી મૂલ ક્રિયા મેં 'શક-શકવું' (સક) સહાયક ક્રિયા કાલ, પુરુષ, લિંગ, વચન કે અનુસાર પ્રત્યય જોડકર એસે વાક્ય બનતે હું। ઐસી ક્રિયાએ કાર્ય કી શક્યતા (સામન્ય) કા બોધ કરાતી હું।

(2) વિભાગ કે વાક્ય હિંદી કી હી તરહ ઇચ્છા તથા આશીર્વાદ દર્શાતે હું। બોલનેવાલા જब દૂસરોં કા ભલા ચાહતા હૈ તબ ઐસે વાક્યોં કા પ્રયોગ હોતા હૈ।

(3) ઉપર્યુક્ત વાક્યો મેં રેખાંકિત ક્રિયાએ 'આવ્યા', 'લાવ્યો' ભૂતકાલિક હું। લેકિન ઇસ કા પ્રયોગ તાત્કાલિક ભવિષ્યતકાલ કી ક્રિયા બતાને કે લિએ કિયા હૈ। કાર્ય કરને મેં જરા ભી વિલંબ નહીં હોતા, યહી અર્થ સૂચિત કરને કે લિએ ઐસા ભૂતકાલિક પ્રયોગ હોતા હૈ।